

oplagte. Og han føjer til: „Det ene med det andet har bevirket, at i hvert Fald en Del af Lærerne har haft en Følelse af, at det Arbejde, Ungdommen i Sorø ydede, ikke altid svarede til det, man var berettiget til at kræve i Betragtning af, at Skolen alene ved sin billige Kostskole var at betragte som en Beneficieskole“. Det har ført til, at Lærerne i Sorø har drøftet med hinanden, hvorledes det skulde være muligt at hæve Sorø til en Førsterangsskole og ikke til en Skole, hvor Driverter af Overklassen skulde nyde Friluftslivet. Lærerne troede imidlertid, at det kun var Drømme, og at det foreløbig kun vilde blive Drømme, men saa viste det sig, som saa mange Steder, at Socialdemokratiets Indgreb skabte Haabet om, at Drømmene vilde blive virkeliggjort. Overlærer Mathiessen citerer i sin Artikel følgende Udtalelse af Folketingsmand L. Rasmussen: „Det, vi maatte forlange, hvis Sorø Akademi virkelig skulde svare til sin Hensigt, det var, at saa skulde der ikke være noget Befolkningslag, hvis Børn var udelukkede fra at komme paa dette Akademi“. Det er en Opfattelse, som Overlærer Mathiessen paa Sorø Akademis Læreres Vegne i høj Grad slutter sig til. Der er jo i Bemærkningerne til Lovforslaget kun sagt, at Betalingen skal være 300 Kr., men at Forholdet i øvrigt skal fastsættes paa Finansloven. Jeg henstiller derfor til den højtærede Minister i Beregningerne over, at det skal koste 25 Kr. om Maaneden, at tage det under Overvejelse, at der vil kræves en Udgift af 1 000 à 2 000 Kr. for et Barn, inden det naar saa vidt, at dets Ophold paa Sorø Akademi kun vil koste 300 Kr.

Hermed skal jeg i øvrigt ogsaa anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Marie Hjelm: Ogsaa jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Vedtagelsen af Skoleafgiften eller Fritagelse derfor i Statens højere Almenskoler, paa Sorø Akademi og i Storkøbenhavns Gymnasie-, Real-, Pige-skole- og Mellemskoleklasser. For de 3 Kommuners Vedkommende, København, Frederiksberg og Gentofte, er det jo allerede bestemt ved Loven af 20. Marts 1918, og vi kan derfor alle finde det naturligt, at de øvrige Skoler, der hører ind under Staten, følger det samme Princip. Jeg anbefaler med Glæde Forslaget, særlig fordi det er af en udpræget demokratisk Natur. Det er af stor Betydning, at mindre velstillede Forældre nu vederlagsfrit kan blive i Stand til at give deres Børn en saadan Undervisning, at de kan faa Adgang til hvilken som helst Samfundsstilling, som de maatte have Evner

og Lyst til at beklæde. Som det er anført i Folketingsudvalgets Betænkning, er der ikke foretaget Ændringer af principiel Art i Lovforslaget og neppe heller nogen af saglig Karakter, der kan have nogen særlig indgribende Betydning.

Der er en enkelt Ændring, som jeg skal berøre lidt nærmere, fordi jeg finder den meget heldig. Det er Bestemmelsen om, at Optræningen af Skoleafgiften kun maa foretages ved direkte Henvendelse til vedkommende Forsørger, idet man ved at udelukke Muligheden af at benytte Børnene som Mellemed ved Betalingen forhaabentlig hindrer Drøftelsen mellem dem af, hvis Forældre der kan betale, og hvis der ikke kan.

Hvis jeg skulde fremføre nogen Indvending mod et enkelt Punkt i Lovforslaget, saa var det denne, at det forekommer mig, at en Indtægt paa 2 000 Kr. for en selvfor-sørgende Elev er lovlig stor at sætte som Grænse. Man maa vel i Regelen gaa ud fra, at en umyndig Elevs Indtægt er Renteindtægt, og 2 000 Kr. kapitaliseret synes jeg er for stor en Formue til, at man med den kan gøre Krav paa fri Undervisning.

Jeg skal i øvrigt anbefale Lovforslaget til hurtigt og velvillig Vedtagelse her i Tinget.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Det ærede 9de Medlem for 2den Kreds (Kragh) ankede over Grænserne for Skoleafgiften og mente, det var uheldigt, at man ikke havde faaet Maksimumsgrænsen fastsat til netop det Beløb, som det koster Staten at have en Elev i en højere Almenskole. Jeg husker i Øjeblikket ikke ret Forhandlingerne — der er jo nu gaaet et Aar, siden de førtes og Loven af 20. Marts blev vedtaget —, men det forekommer mig, at i Lovforslaget, saaledes som det blev fremsat fra Ministeriets Side, var netop det Beløb sat. Jeg tror nok, at det var Ministeriets Standpunkt den Gang, at Maksimum for Skoleafgiften skulde være netop det, man den Gang antog var Statens Udgift ved Undervisningen af en Elev i den højere Almenskole. Saa vidt jeg husker, var Beløbet sat til 28 Kr. om Maaneden. Det kan altsaa ikke bebrejdes mig, at det ikke blev saaledes. Det var vistnok det konservative Folkeparti, der først holdt paa, at det skulde nedsættes til det Maksimum, som nu eksisterer for Skolepengene, og siden blev det tiltraadt af Socialdemokraterne og endelig af mit Parti. Imidlertid blev det jo vedtaget den Gang, og man har altsaa da været enig om i begge Rigsdagens Ting, at Staten fik den Merudgift ved Skoleundervisningen, som det betød at nedsætte Maksimumsbetalingen til det da vedtagne.